

**Programma XBRL
Dienst Uitvoering Onderwijs
(DUO)**

Europaweg 2,
2711 AH Zoetermeer

Contactpersoon
Beheer OCW Taxonomie
E-mail: xbrl@duo.nl

Datum
1 februari 2016

Overzicht wijzigingen OCW Taxonomie 10.0 t.o.v. 9.0

INLEIDING

Dit document bevat een overzicht van de wijzigingen die zijn gerealiseerd in de OCW Taxonomie 10.0 ten opzichte van de OCW Taxonomie 9.0.

In de volgende paragrafen is per model (tabblad in het XBRL Onderwijsportaal) aangegeven welke wijzigingen zijn doorgevoerd in de OCW Taxonomie 10.0 ten opzichte van de OCW Taxonomie 9.0. In dit document zal verder worden gesproken van de tabbladen in de rapportages omdat dat is wat de gebruiker te zien krijgt.

Gebaseerd op de OCW Taxonomie 10.0 zijn er voor verslagjaar 2015 de volgende rapportages beschikbaar:

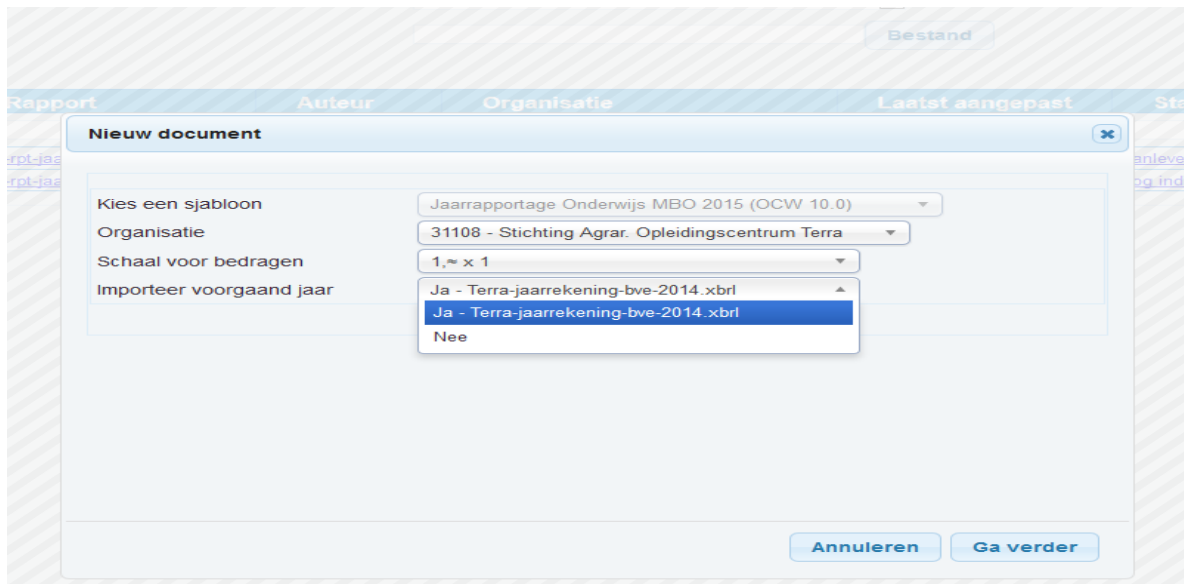
- Jaarrapportage Onderwijs PO/VO 2015 (OCW 10.0);
- Jaarrapportage Onderwijs MBO 2015 (OCW 10.0);
- Jaarrapportage Onderwijs HBO/WO 2015 (OCW 10.0);
- WNT Rapportage Onderwijs 2015 (OCW 10.0).

In sommige gevallen geldt een wijziging alleen maar voor een bepaalde jaarrapportage. Als niets vermeld is geldt de wijziging voor alle jaarrapportages, anders is vermeld voor welke jaarrapportage de wijziging geldt.

TOTALE RAPPORTAGE

Issue T0055 – Historische gegevens

Gebruikers die over verslagjaar 2014 het digitale deel van de jaarrekening via XBRL bij DUO hebben aangeleverd, kunnen voor verslagjaar 2015 de gegevens van verslagjaar 2014 importeren. Een gebruiker die via het overzichtsscherm op het XBRL Onderwijsportaal een jaarrapportage aanmaakt voor 2015 krijgt het onderstaande scherm te zien.

Na het kiezen van de mogelijkheid om de gegevens over verslagjaar 2014 te importeren, opent de jaarrapportage over verslagjaar 2015 waarbij in de verloopstaten en toelichtingen de gegevens over 2014 zijn ingevuld. Door vervolgens op de knop 'Bereken' te drukken, worden ook de Balans en de Staat van baten en lasten met de gegevens voor 2014 gevuld. De gegevens van 2014 kunnen uiteraard worden aangepast indien dit noodzakelijk is.

Kijkend naar de tabbladen in de XBRL rapportages, kunnen de volgende soorten worden onderscheiden:

1. Tabbladen die niet gevuld kunnen worden met historische gegevens.
2. Tabbladen die gevuld worden met gegevens uit het XBRL Onderwijsportaal.
3. Tabbladen die automatisch worden gevuld vanuit de toelichtingen.
4. Tabbladen die gevuld worden met stand eind vorig verslagjaar.
5. Tabbladen die gevuld met alle gegevens uit het vorige verslagjaar.

1. Tabbladen die niet gevuld kunnen worden met historische gegevens.

Dit betreft alleen het tabblad 'Segmentatie'. De totaal kolom wordt gevuld vanuit het de staat van baten en lasten (zie issue T0124). Het verdelen van de gegevens over de verschillende kolommen per sector kan alleen door de invuller worden gedaan. Het invullen van gegevens uit het vorige verslagjaar heeft geen zin.

2. Tabbladen die gevuld worden met gegevens uit het XBRL Onderwijsportaal.

Dit betreft alleen het tabblad 'Algemeen' dat na het invullen van het bevoegd gezag nummer door de invuller met de gegevens bekend in het XBRL Onderwijsportaal wordt gevuld. Met uitzondering van het bevoegd gezag nummer en de sector (i.v.m. WNT) kunnen alle gegevens vervolgens nog wel door de invuller overschreven worden.

3. Tabbladen die automatisch worden gevuld vanuit toelichtingen.

Dit betreft de volgende tabbladen:

- Balans;
- Financiële kengetallen;
- Controlegetallen.

Op deze tabbladen hoeven geen historische gegevens te worden ingevuld. De gegevens kunnen door de invuller ook niet overschreven worden.

4. Tabbladen die gevuld worden met stand eind vorig verslagjaar.

Dit betreft de volgende tabbladen (tussen haakjes de 4 soorten):

- Kasstroomoverzicht (eind = begin);
- Immateriële vaste activa (verloop meer);
- Materiële vaste activa (verloop meer);
- Financiële vaste activa (verloop enkel);
- Vlottende activa (eind = begin);
- Eigen vermogen (verloop enkel);
- Eigen vermogen, specificatie (tabel);
- Voorzieningen (verloop enkel);
- Voorzieningen, specificatie (verloop enkel + tabel);
- Langlopende schulden (verloop enkel);
- Langlopende schulden, specificatie (tabel);
- Kortlopende schulden (eind = begin);
- Overheidsbijdragen (eind = begin);
- Overige baten (eind = begin);
- Lasten (eind = begin);
- Financieel en overig (eind = begin).

Soort: 'eind = begin'

Voor deze tabbladen moet het bedrag in de kolom 'Realisatie 31-12-vorig verslagjaar' uit de rapportage van vorig verslagjaar per post één op één worden overgenomen in de kolom 'Realisatie 31-12-vorig verslagjaar' in de rapportage voor dit verslagjaar.

Soort: 'verloop enkel'

Voor deze tabbladen moet het bedrag uit de rij 'Stand per einde periode' van het tabblad uit de rapportage van het vorige verslagjaar per post één op één worden overgenomen in de rij 'Stand per begin periode' in de rapportage van dit verslagjaar.

Soort: 'verloop meer'

Voor deze tabbladen moeten de bedragen uit meerdere rijen 'Stand per einde periode' van het tabblad uit de rapportage van het vorige verslagjaar per post één op één worden overgenomen in meerdere rijen 'Stand per begin periode' in de rapportage van dit verslagjaar.

Soort: 'tabel'

In dit geval moet de tabel gevuld worden met de volgende velden:

- Tekst in omschrijving velden ('Beschrijving', 'Aanduiding voorziening' of 'Nummer lening') vanuit tabblad in rapportage vorig verslagjaar overnemen in hetzelfde veld op het tabblad van de rapportage van dit verslagjaar.
- Bedrag uit het veld 'Stand per einde periode' van het tabblad uit de rapportage van het vorige verslagjaar per post één op één worden overgenomen in het veld 'Stand per begin periode' in de rapportage van dit verslagjaar.

Let op: Op het tabblad 'Langlopende schulden, specificatie' moeten leningen die per einde periode vorig verslagjaar een saldo 0 hebben, niet meer worden opgenomen.

Tevens kunnen de waarden van het vorige verslagjaar 1 op 1 worden overgenomen voor de velden 'Rente', 'rente vast/variabel', 'Einddatum looptijd lening' en 'Renterisico afgedekt'.

In issue T0149 is het veld 'Overige overheidsbijdragen en –subsidies, overige' op het tabblad 'Overheidsbijdragen' opgedeeld in de onderstaande 3 velden:

- Provinciale bijdragen en subsidies;
- Overige gemeentelijke en GR-bijdragen en –subsidies;
- Overige overheden.

Voor het overnemen van de historische gegevens wordt het bedrag dat in de rapportage over 2014 is opgenomen bij het veld 'Overige overheidsbijdragen en –subsidies, overige' opgenomen in het veld 'Overige overheden'. De gebruiker kan het bedrag indien noodzakelijk dan zelf op de correcte manier verdelen over de 3 nieuwe posten.

5. Tabbladen die gevuld met alle gegevens uit het vorige verslagjaar.

Dit betreft de volgende tabbladen:

- Verbonden partijen;
- Verantwoording subsidies;
- WNT Topfunctionarissen;
- WNT Niet-topfunctionarissen;
- FSR.

Alle gegevens van het tabblad uit de rapportage van het vorige verslagjaar worden één op één overgenomen op hetzelfde tabblad in de rapportage van dit verslagjaar.

Wijziging bevoegd gezag

Het vullen van de historische gegevens kan alleen maar in het geval dat het bevoegd gezag al bekend is bij het XBRL Onderwijsportaal en over het vorige verslagjaar een rapportage heeft ingeleverd. Echter het kan gebeuren dat het aantal scholen dat onder het bevoegd gezag valt wijzigt. In dat geval kunnen wel de historische gegevens worden gevuld maar zullen deze door de indiener moeten worden aangepast.

Indien het een nieuw bevoegd gezag betreft of een bevoegd gezag dat nog niet eerder een XBRL-rapportage heeft aangeleverd dan is het niet mogelijk om de historische gegevens in te vullen.

Let op: Voor de volgende tabbladen geldt het volgende:

- 'Verbonden partijen':
  - De verbonden partijen waar het veld 'Consolidatie' de waarde 'Ja' heeft komen in de tabel voor de meerderheidsdeelnemingen. Alle andere verbonden partijen komen in de tabel minderheidsdeelnemingen.
  - De velden 'Eigen vermogen aan het einde van de periode', 'Resultaat' en 'Verbonden partij, omzet' worden niet gevuld omdat anders het gevaar bestaat dat de cijfers van afgelopen jaar blijven staan.
- 'Verantwoording subsidies' (besproken in gebruikersgroep MBO en HO van 24-11-2015)
  - Subsidies onder G1A waarbij waarde in veld 'Prestatie afgerond' is 'Ja' hoeven niet te worden overgenomen. Verder alle velden gewoon 1 op 1 overnemen.
  - Subsidies onder G1B waarbij waarde in veld 'Stand ultimo verslagjaar' is of waarbij de waarde in het veld 'Prestatie afgerond' is 'Ja' hoeven niet te worden overgenomen. Voor subsidies die wel worden overgenomen geldt:
    - Velden 'Omschrijving', 'Toewijzing kenmerk', 'Toewijzing datum', 'bedrag van toewijzing' en 'Prestatie afgerond' worden 1 op 1 overnemen uit vorig verslagjaar.

- Veld 'Ontvangen t/m vorig verslagjaar' is de som van de velden 'Ontvangen t/m vorig verslagjaar' en 'Ontvangst verslagjaar' uit de rapportage van vorig verslagjaar.
- Veld 'Lasten t/m vorig verslagjaar' is de som van de velden 'Lasten t/m vorig verslagjaar' en 'Lasten in verslagjaar' uit de rapportage van vorig verslagjaar.
- De velden 'Ontvangst in verslagjaar', 'Lasten in verslagjaar' en 'Vrijval niet besteed in verslagjaar' worden niet gevuld.
- Subsidies onder G2A waarbij waarde in veld 'Te verrekenen ultimo verslagjaar' is nul hoeven niet te worden overgenomen. Voor subsidies die wel worden overgenomen geldt:
  - Velden 'Omschrijving', 'Toewijzing kenmerk', 'Toewijzing datum', 'bedrag van toewijzing' en 'Prestatie afgerond' worden 1 op 1 overnemen uit vorig verslagjaar.
  - Veld 'Ontvangen t/m vorig verslagjaar' is de som van de velden 'Ontvangen t/m vorig verslagjaar' en 'Ontvangst verslagjaar' uit de rapportage van vorig verslagjaar.
  - Veld 'Lasten t/m vorig verslagjaar' is de som van de velden 'Lasten t/m vorig verslagjaar' en 'Lasten in verslagjaar' uit de rapportage van vorig verslagjaar.
  - De velden 'Ontvangst in verslagjaar' en 'Lasten in verslagjaar' worden niet gevuld.
- Subsidies onder G2B waarbij waarde in veld 'Stand ultimo verslagjaar' is nul hoeven niet te worden overgenomen. Voor subsidies die wel worden overgenomen geldt:
  - Velden 'Omschrijving', 'Toewijzing kenmerk', 'Toewijzing datum', 'bedrag van toewijzing' en 'Prestatie afgerond' worden 1 op 1 overnemen uit vorig verslagjaar.
  - Veld 'Ontvangen t/m vorig verslagjaar' is de som van de velden 'Ontvangen t/m vorig verslagjaar' en 'Ontvangst verslagjaar' uit de rapportage van vorig verslagjaar.
  - Veld 'Lasten t/m vorig verslagjaar' is de som van de velden 'Lasten t/m vorig verslagjaar' en 'Lasten in verslagjaar' uit de rapportage van vorig verslagjaar.
  - De velden 'Ontvangst in verslagjaar', 'Lasten in verslagjaar' en 'Stand ultimo verslagjaar' worden niet gevuld.
- 'FSR' – De velden moet als volgt worden overgenomen:
  - De velden 'Omschrijving', 'Subsidie ID', 'Project budget', 'bedrag van toewijzing', 'Begin looptijd', 'Einde looptijd', 'Voorschot' en 'Status' moeten 1 op 1 worden overgenomen uit de rapportage van het vorige verslagjaar.
  - Het veld 'Stand begin verslagjaar' moet worden overgenomen uit het veld 'Stand einde verslagjaar' in de rapportage van het vorige verslagjaar.
- 'WNT' – Topfunctionarissen die in het vorige verslagjaar uit dienst zijn gegaan, hoeven niet te worden meegenomen.

Issue T0068 – Standaard naamgeving rapportages

Bij het opslaan van een rapportage op het XBRL Onderwijsportaal krijgt het bestand de volgende naam 'Vyy<BG nummer>_<datum/tijd: yyyyymmddHHMMSS>_<PO-VO|MBO|HBO-WO|WNT|JRK>_<vrij in te vullen veld>.xbrl':

- Vyy voor verantwoording over verslagjaar, bijvoorbeeld 15 voor verslagjaar 2015.
- BG nummer voor bevoegd gezag nummer.
- datum/tijd: yyyyymmddHHMMSS komt over een met de aanleverdatum en is daarmee ook gelijk aan 'Laatst aangepast'.
- PO-VO|MBO|HBO-WO|WNT komt overeen met het rapport-type (WNT, HBO-WO, PO-VO, MBO). In de loop van 2016 zal hier nog JRK bijkomen voor de rapportage van de jaarrekening voor het jaarrekeningtraject.

- Vrij in te vullen veld is het vrij in te vullen deel van de bestandsnaam.
- .xbrl is de extensie van het aangemaakte bestand.

Issue T0078 – Voorziening voor machtigingsrelatie AK's

Op dit moment kennen we voor wat betreft de gebruikers van het XBRL Onderwijsportaal een drietal soorten gebruikers:

1. Gebruiker van een instelling die voor 1 bevoegd gezag een rapportage aanlevert.
2. Gebruiker van een instelling die naast de rapportage voor zijn eigen bevoegd gezag ook de rapportage voor andere besturen (bevoegd gezag nummers) aanlevert.
3. Gebruiker van een administratiekantoor die voor een aantal besturen (bevoegd gezag nummers) de administratie doet en de rapportage aanlevert.

De gebruikers vallend onder categorie 1 krijgen een account voor het XBRL Onderwijsportaal, dat gekoppeld is aan 1 bevoegd gezag.

De gebruikers vallend onder categorie 2 zijn op te delen in twee groepen. Namelijk een groep die een administratienummer heeft en een groep die dat niet heeft. Voor de eerste groep wordt onder het AK nummer een account aangemaakt waarmee de instelling voor alle daaronder vallende besturen (bevoegd gezag nummers) de rapportage kan aanmaken en indienen. Voor de tweede groep wordt een zogenaamd Gemeenschappelijk Administratienummer (GA nummer) aangemaakt waarmee de administrerende instelling voor alle instellingen waarmee wordt samengewerkt de rapportage kan aanmaken en indienen.

De gebruikers vallend onder categorie 3 krijgen een account voor het XBRL Onderwijsportaal dat gekoppeld is aan het administratiekantoor en waarmee een rapportage kan worden aangemaakt en ingediend voor alle besturen (bevoegd gezag nummers) waarvoor het administratiekantoor gemachtigd is om de administratie te doen.

Issue T0083 – Nummering RJO opnemen

Bij de velden waarvoor dat van toepassing is, is een verwijzing opgenomen naar het betreffende model uit de RJO. Bijvoorbeeld voor liquide middelen is verwezen naar RJO Model MAB 1.7. De verwijzing is zichtbaar als men met de muis over de naam van het betreffende veld beweegt maar is ook opgenomen in de referenties als men met de muis op het veld klikt.

Issue T0135 – Instellingen die rapportages aanleveren voor meerdere besturen

In sommige gevallen doet een hoofd administratie van een instelling ook de administratie van een aantal instellingen waarmee wordt samengewerkt. Hiervoor is een zogenaamd Gemeenschappelijk Administratienummer (GA nummer) in het leven geroepen waarmee de administrerende instelling voor alle instellingen waarmee wordt samengewerkt de rapportage kan aanmaken en indienen.

TABBLAD ALGEMEEN

Issue T0063 – Aantal te kiezen juridische vormen

In plaats van alle bij de Kamer van Koophandel voorkomende juridische vormen is de opsomming beperkt tot:

- Besloten vennootschap;
- Coöperatie;
- Naamloze vennootschap;
- Publiekrechtelijke rechtspersoon;
- Stichting;
- Vereniging.

Issue T0065 – Validatie op plaatsnaam

De velden 'Vestigingsplaats' bij statutair adres, 'Plaats' bij correspondentieadres en 'Plaats' bij contactgegevens administratiekantoor mogen alleen maar de volgende tekens bevatten:

- Hoofdletters (A tot en met Z);
- Kleine letter (a tot en met z);
- Letters met leestekens: ë, é, è, ú, û, â en ö;
- Leestekens: ` en -.

Issue T0090 – Gegevens accountant opnemen

De volgende gegevens zijn opgenomen van de controlerend accountant:

- Gegevens accountant
  - Naam accountantskantoor
  - Naam accountant

Issue T0121 – Vullen vervolgvelden afdwingen

De volgende velden moeten verplicht zijn gevuld:

- Alle velden onder 'Informatie over de rechtspersoon' met uitzondering van het veld 'Webadres' omdat niet alles PO-VO instelling over een website beschikken.
- De velden 'Straatnaam', 'Huisnummer', 'Postcode' en 'Vestigingsplaats' onder 'Statutair adres'.
- De velden 'Straatnaam', 'Huisnummer' of 'Postbusnummer' en 'Postcode' en 'Plaats' onder 'Correspondentieadres'.
- Alle velden onder 'Contactpersoon voor deze rapportage' of de volgende velden onder 'Contactgegevens administratiekantoor':
  - Naam van het administratiekantoor
  - Administratienummer van het administratiekantoor
  - Straatnaam, Huisnummer of Postbusnummer
  - Postcode
  - Plaats.
- Naam contactpersoon.
- Telefoonnummer.
- E-mailadres.

Issue T0168 – Aangeven of onderwijsinstelling onder financiële verslaggeving van een gemeente valt

Er is een veld 'Vallend onder financiële verslaggeving gemeente' opgenomen waarin de invuller kan kiezen uit de volgende waarden:

- Niet;
- Wel, rapporteert zelfstandig;
- Wel, rapporteert niet zelfstandig.

Issue T0179 – Automatisch sector vullen op basis van bevoegd gezag

Op basis van het bevoegd gezag nummer worden bij het aanmaken van een rapportage automatisch de velden 'Statutaire naam' en 'Sector' gevuld.

Issue T0194 – Validatie opnemen voor rapportageperiode

De volgende controles worden uitgevoerd op de rapportageperiode:

- Begindatum en einddatum moeten beide of geen van beide gevuld zijn en de begindatum moet voor de einddatum liggen.
- De begindatum moet na 1 januari van het vorige verslagjaar liggen en voor 31- december van het huidige verslagjaar.
- De einddatum moet in het huidige verslagjaar liggen.

Issue T0195 – Opnemen aanhef bij gegevens contactpersoon AK

Bij de contactgegevens administratiekantoor is het veld 'Aanhef' toegevoegd onder het veld 'Naam contactpersoon'. Gekozen kan worden uit de waarden:

- De heer;
- Mevrouw.

TABBLAD BALANS

Issue T0125 – Jaarrekeninggegevens over verslag t-1 muteren

Er zijn onderwijsinstellingen waarbij de bedragen van de balans aan het begin van periode (huidige verslagjaar) niet meer aansluiten met de bedragen aan het eind van de vorige periode (vorig verslagjaar) terwijl dit per definitie wel het geval zou moeten zijn. Deze afwijking kan bijvoorbeeld veroorzaakt zijn door:

- Fouten in de jaarrekening van vorig verslagjaar;
- Re-classificering.
- Stelselwijziging;
- Deconsolidatie.

Er is een apart veld 'Wijziging beginbalansposten' opgenomen waarin met een keuze tussen 'Ja' of 'Nee' moet worden aangegeven of er een afwijking is tussen de bedragen van de balansposten per einde van het vorige verslagjaar (zoals opgenomen in de rapportage over het vorige verslagjaar) en de bedragen van balansposten per begin van het verslagjaar (zoals opgenomen in de rapportage over het huidige verslagjaar).

Tevens is er een veld 'Toelichting wijziging beginbalansposten' opgenomen waarin een toelichting kan worden opgenomen indien het antwoord 'Ja' is.

Issue T0166 – Aandeel derden als aparte balanspost opnemen onder de activa

Over verslagjaar 2014 hadden een aantal onderwijsinstellingen verschillen tussen het 'Eigen vermogen, mutatie gedurende de periode' en het 'Totaal resultaat' op het tabblad 'Controlegetallen' dat veroorzaakt wordt door het onterecht opnemen van het 'Aandeel van derden' als onderdeel van het 'Eigen vermogen'.

De volgende aanpassingen zijn gedaan:

- De post 'Eigen vermogen' is opgedeeld in twee posten:
  - Groepsvermogen (EquityGroup uit de NT 10.0);
  - Aandeel van derden (NoncontrollingInterestMember uit de NT 10.0).
- Het bedrag bij de post 'Groepsvermogen' per begin van het verslagjaar is gelijk aan het bedrag 'Eigen vermogen, begin van de periode' uit de kolom 'Groepsvermogen' op het tabblad 'Eigen vermogen'.
- Het bedrag bij de post 'Groepsvermogen' per eind van het verslagjaar is gelijk aan het bedrag 'Eigen vermogen, einde van de periode' uit de kolom 'Groepsvermogen' op het tabblad 'Eigen vermogen'.

- Het bedrag bij de post 'Aandeel van derden' per begin van het verslagjaar is gelijk aan het bedrag 'Eigen vermogen, begin van de periode' uit de kolom 'Aandeel van derden' op het tabblad 'Eigen vermogen'.
- Het bedrag bij de post 'Aandeel van derden' per eind van het verslagjaar is gelijk aan het bedrag 'Eigen vermogen, einde van de periode' uit de kolom 'Aandeel van derden' op het tabblad 'Eigen vermogen'.

TABBLAD STAAT VAN BATEN EN LASTEN

Geen wijziging doorgevoerd.

TABBLAD KASSTROOMOVERZICHT

Issue T0104 – Resultaat deelnemingen

Over verslagjaar 2014 hadden een aantal onderwijsinstellingen problemen om hun kasstroomoverzicht sluitend te krijgen door de manier waarop zij met het resultaat van de deelnemingen omgingen.

Op het tabblad 'Financieel en overig' is een aparte post 'Ontvangen dividend' opgenomen die in het kasstroomoverzicht getoond wordt in een apart opgenomen post 'Ontvangen dividend' bij de operationele activiteiten.

Issue T0108 – Aansluiting naar kortlopend

De post 'Aflossing langlopende schulden' in het Kasstroomoverzicht moet als volgt gevuld worden:

- 'Aflossingen in de verslagperiode' van het tabblad 'Langlopende schulden'
- +/+ 'Stand kortlopend deel, eind van de periode' van tabblad 'Langlopende schulden'
- -/- 'Stand kortlopende schulden, begin van de periode' van tabblad 'Langlopende schulden'.

Issue T0130 – Verschil betaalde en rentelasten

Een aantal accountants had bij de controle van de jaarrekening van instellingen aangegeven dat binnen de XBRL-rapportage verkeerd wordt omgegaan met betaalde en ontvangen rente binnen het Kasstroomoverzicht.

Om dit op te lossen zijn de volgende aanpassingen gedaan:

1. Op het tabblad 'Vlottende activa' is een aparte post 'Te ontvangen interest' opgenomen.
2. Op het tabblad 'Kortlopende schulden' is een aparte post 'Te betalen interest' opgenomen.
3. De post 'Betaalde interest' in het kasstroomoverzicht is op een andere manier berekend (zie voorbeeld hieronder).
4. De post 'Ontvangen interest' in het kasstroomoverzicht is op een andere manier berekend (zie voorbeeld hieronder).

Berekening post 'Betaalde interest' in het Kasstroomoverzicht

Stel dat de volgende posten in de Balans en de Staat van baten en lasten staan:

Te betalen interest stand 01-01-2014 € 41.667

Te betalen interest stand 31-12-2014 € 25.000

Rentelasten 2014 € 400.002

Betaalde interest over 2014 = Te betalen interest 01-01-2014 +/+ rentelasten 2014 -/- te betalen interest 31-12-2014 ofwel € 41.667 +/+ € 400.002 -/- € 25.000 = € 416.669

Het verschil van € 16.667 zijnde de mutatie gedurende het verslagjaar in de post 'Te betalen interest' komt in het Kasstroomoverzicht tot uiting doordat de kortlopende schulden met € 16.667 afnemen gedurende het verslagjaar 2014.

Berekening post 'Ontvangen interest' in het Kasstroomoverzicht

Stel dat de volgende posten in de Balans en de Staat van baten en lasten staan:

Te ontvangen interest stand 01-01-2014 € 833

Te ontvangen interest stand 31-12-2014 € 1.042

Rentebaten 2014 € 11.250

Ontvangen interest over 2014 = Te ontvangen interest 01-01-2014 +/- rentebaten 2014 +/- te ontvangen interest 31-12-2014 ofwel € 833 +/- € 11.250 +/- € 1.042 = € 11.041

Het verschil van € 209 zijnde de mutatie gedurende het verslagjaar in de post 'Ontvangen interest' komt in het Kasstroomoverzicht tot uiting doordat de kortlopende vorderingen met € 209 toenemen gedurende het verslagjaar 2014.

Issue T0169 - Terminologie gelijk maken

De naam van het veld 'Toename (afname) van geldmiddelen' is aangepast in 'Toename (afname) van liquide middelen'.

De naam van het veld 'Ontvangsten uit hoofde van leningen' is aangepast in 'Toename langlopende schulden' en de naam van het veld 'Uitgaven ter aflossing van leningen' is aangepast in 'Aflossing langlopende schulden'.

TABBLAD IMMATERIËLE VASTE ACTIVA

Geen wijzigingen doorgevoerd.

TABBLAD MATERIËLE VASTE ACTIVA

Issue T0102 – Splitsen van gebouwen en terreinen

De kolom 'Gebouwen en terreinen' is opgesplitst in een kolom 'Gebouwen' en een kolom 'Terreinen'.

TABBLAD FINANCIËLE VASTE ACTIVA

Issue T0149 – Uitsplitsen posten

Er is een kolom 'Vorderingen op gemeenten en GR's' toegevoegd. GR's staat voor Gemeentelijke Regelingen.

Issue T0170 – Splitsen obligaties

In de onderste tabel op het tabblad 'Financiële vaste activa' is de naam van de post 'Obligaties' aangepast in 'Nederlandse staatsobligaties'.

Tevens is rechts van de kolom 'Nederlandse staatsobligaties' een kolom 'Overige obligaties' opgenomen.

Issue T0184 – Opnemen waardeveranderingen ook bij effecten

Op het tabblad 'Financiële vaste activa' zijn de volgende aanpassingen gedaan:

- In het verloopoverzicht van de langlopende effecten is de post 'Waardeveranderingen' toegevoegd onder de post 'Desinvesteringen en aflossingen'.
- In de tabel 'Financiële vaste activa, toelichting' is in de kolom 'Effecten' de post 'Waardeveranderingen' geactiveerd en bevat het totaal bedrag van de post 'Waardeveranderingen' uit de kolom 'Effecten' uit het verloopoverzicht.

TABBLAD VLOTTENDE ACTIVA

Issue T0130 – Verschil betaalde en rentelasten

Een aantal accountants had bij de controle van de jaarrekening van instellingen aangegeven dat binnen de XBRL-rapportage verkeerd wordt omgegaan met betaalde en ontvangen rente binnen het kasstroomoverzicht.

Om dit op te lossen is de 'Vlottende activa' een aparte post 'Te ontvangen interest' opgenomen.

Issue T0136 – Latente belastingvordering

Onder het kopje 'Overlopende activa, toelichting' is een post 'Belastingen en premies sociale verzekeringen' opgenomen. Definitie: 'Terug te vorderen belastingen en sociale premies.' Dit is de post 'TaxesSocialSecuritiesContributionsReceivedCurrent' uit de NT. Het bedrag is meegenomen in de telling van de post 'Overlopende activa'.

Issue T0140 – Totaal generaal vlottende activa

Helemaal onder op het tabblad 'Vlottende activa' is een post 'Vlottende activa, totaal' opgenomen. Dit is de post 'AssetsCurrent' uit de NT. Het op te nemen bedrag in deze post is de som van de posten 'Vorraden', 'Vorderingen, totaal', 'Effecten' en 'Liquide middelen'.

Issue T0149 – Uitsplitsen posten

Er is een kolom 'Gemeenten en GR's' toegevoegd. GR's staat voor Gemeentelijke Regelingen.

Issue T0171 – Definitie 'Debiteuren'

De definitie van de post 'Debiteuren' is geworden:

Financiële aanspraken die voortvloeien uit rechtstreekse kredietverlening door aanbieders van goederen en diensten aan hun klanten, en uit vooruitbetalingen door klanten voor nog niet geleverde goederen en diensten.

Issue T0178 – Aparte post 'Schatkistbankieren' opnemen

Omdat het CBS moet kunnen aangeven welke liquide middelen in de vorm van schatkistbankieren zijn weggezet bij het ministerie van Financiën is het tabblad 'Vlottende activa' als volgt aangepast:

- Direct onder de post 'Tegoeden op bankrekeningen' is de post 'Schatkistbankieren' toegevoegd. Definitie: 'Liquide middelen die worden aangehouden bij het Ministerie van Financiën (schatkist) en direct opeisbaar zijn.'
- Het bedrag dat ingevuld wordt bij de post 'Schatkistbankieren' wordt meegeteld in het totaal van de liquide middelen.
- Uit de definitie van de post 'Tegoeden op bankrekeningen' is schatkistbankieren verwijderd.

Issue T0185 – Vorderingen sub totaal

Net boven de post 'Overlopende activa, toelichting' is de post 'Vorderingen, sub totaal' opgenomen waarin de som van de bedragen is opgenomen van alle daarboven genoemde posten van 'Debiteuren' tot en met 'Overige vorderingen'. Definitie van de post 'Vordering, sub totaal': 'Totaal van de kortlopende vorderingen exclusief vooruitbetaalde bedragen die ten laste komen van volgende perioden en nog te ontvangen bedragen wegens baten ten gunste van voorgaande perioden.'

TABBLAD EIGEN VERMOGEN

Issue T0166 – Aandeel van derden als aparte balanspost opnemen onder de activa

Over verslagjaar 2014 hadden een aantal onderwijsinstellingen verschillen tussen het 'Eigen vermogen, mutatie gedurende de periode' en het 'Totaal resultaat' op het tabblad 'Controlegetallen' dat veroorzaakt wordt door het onterecht opnemen van het 'Aandeel van derden' als onderdeel van het 'Eigen vermogen'.

De volgende aanpassingen zijn gedaan:

- Er is een kolom toegevoegd tussen de kolommen 'Statutaire reserve' en 'Aandeel van derden' met de naam 'Groepsvermogen'.
- De kolom 'Groepsvermogen' bevat het totaal van alle kolommen die links ervan liggen en is dus exclusief bedragen in de kolom 'Aandeel van derden'.
- De kolom 'Totaal eigen vermogen' is de som van de bedragen in de kolommen 'Groepsvermogen' en 'Aandeel van derden'.

TABBLAD EIGEN VERMOGEN, SPECIFICATIE

Geen wijzigingen doorgevoerd.

TABBLAD VOORZIENINGEN

Issue T0132 - Controle verdeling over looptijden

Bij het invullen van het veld 'Bedrag looptijd maximaal 1 jaar' en/of het veld 'Bedrag looptijd meer dan 1 jaar' wordt een controle uitgevoerd of de som van de ingevulde bedragen in deze twee velden overeenkomt met het bedrag zoals ingevuld in de het veld 'Voorziening einde van de periode'. Indien de bedragen niet gelijk zijn wordt een foutmelding gegeven.

Bovenstaande validatie geldt voor de kolommen 'Voorziening voor verlieslatende contracten' en 'Voorziening voor groot onderhoud'.

TABBLAD VOORZIENINGEN, SPECIFICATIE

Issue T0132 - Controle verdeling over looptijden

Bij het invullen van het veld 'Bedrag looptijd maximaal 1 jaar' en/of het veld 'Bedrag looptijd meer dan 1 jaar' een controle worden uitgevoerd of de som van de ingevulde bedragen in deze twee velden overeenkomt met het bedrag zoals ingevuld in de het veld 'Voorziening einde van de periode'. Indien de bedragen niet gelijk zijn wordt een foutmelding gegeven.

Bovenstaande validatie geldt voor alle kolommen met uitzondering van de totaalkolom.

Issue T0138 – Wachtgelden

De voorziening voor wachtgelden is opgenomen onder de post 'Werkloosheidsbijdragen'. De best practice is aangepast naar: 'Voorzieningen die betrekking hebben op werkloosheidsbijdragen waaronder ook wachtgelden.'

TABBLAD LANGLOPENDE SCHULDEN

Issue T0108 – Aansluiting naar kortlopend

Verloopoverzicht is zo aangepast dat er een de stand van de totale schuld en het kortlopende deel ook per begin en per eind van de periode zijn opgenomen.

Per soort langlopende schuld is het verloopschema op het tabblad 'Langlopende schulden' als volgt aangepast: Langlopende schulden, posten

Stand langlopend deel, begin van de periode	€ 1.200.000 (A)
Stand kortlopend deel, begin van de periode	€ 150.000 (B)
Stand totale schuld, begin van de periode	€ 1.350.000 (C) = (A) + (B)
Mutaties in de verslagperiode	
Aangegane leningen	€ 0 (D)
Aflossingen	€ 150.000 (E)
Stand totale schuld, einde van de periode	€ 1.200.000 (F) = (C) + (D) - (E)
Stand kortlopend deel, einde van de periode	€ 150.000 (G)
Stand langlopend deel, einde van de periode	€ 1.050.000 (H) = (F) - (G)
Bedrag looptijd vanaf 1 tot en met 5 jaar	€ 600.000 (K)
Bedrag looptijd meer dan 5 jaar	€ 450.000 (L)
Effectief rentepercentage in het verslagjaar	3%

De met grijs gemarkeerde velden zijn rekenvelden en kunnen door de invuller niet overschreven worden.

Issue T0121 – Vullen vervolgvelden afdwingen

De volgende velden moeten worden gevuld als er een waarde is ingevuld in het veld 'Langlopende schulden, eind van de periode':

- 'Rente'
- 'Rente vast/variabel'
- 'Einddatum looptijd lening'
- 'Renterisico afgedekt' met uitzondering van de kolommen 'Schulden aan kredietinstellingen' en 'Overige schulden'. Voor deze kolommen staan de details op het tabblad 'Langlopende schulden, specificatie'.

Issue T0132 – Controle verdeling over looptijden

Bij het invullen van het veld 'Bedrag looptijd vanaf 1 jaar tot en met 5 jaar' en/of het veld 'Bedrag looptijd meer dan 5 jaar' wordt een controle uitgevoerd of de som van de ingevulde bedragen in deze twee velden overeenkomt met het bedrag zoals ingevuld in de het veld 'Stand aan het einde van de periode'. Indien de bedragen niet gelijk zijn wordt een foutmelding gegeven.

Bovenstaande validatie geldt voor alle kolommen met uitzondering 'Schulden aan kredietinstellingen', 'Overige schulden' en 'Totaal langlopende schulden'.

Bovenstaande validatie geldt op het tabblad 'Langlopende, specificatie' voor alle ingevulde rijen in beide tabellen met uitzondering van de totaalrij.

Issue T0149 – Uitsplitsen posten

Er is een kolom 'Schulden aan gemeenten en GR's' toegevoegd. GR's staat voor Gemeentelijke Regelingen.

Issue T0172 – Ministerie van Financiën toevoegen

Rechts van de kolom 'Schulden aan OCW/EZ' is een kolom 'Schulden aan FIN' opgenomen met het hetzelfde verloop als de kolom 'Schulden aan OCW/EZ'.

Issue T0190 – Opnemen LEI-nummer

Om contractpartijen van transacties op de financiële markten wereldwijd te kunnen identificeren is een Legal Entity Identifier (LEI)-systeem in het leven geroepen. In

Nederland geeft de Kamer van Koophandel LEI's uit en registreert deze. Om voor de Inspectie zichtbaar te maken of een bevoegd gezag gebruik maakt van derivaten is er een veld 'LEI-nummer' opgenomen waarin de onderwijsinstelling kan aangeven of het over een LEI beschikt.

TABBLAD LANGLOPENDE SCHULDEN, SPECIFICATIE

Issue T0072 – Definitie van rentepercentages

De waarde van het veld 'Rente' moet groter zijn dan nul en maximaal 100. Achter de komma kan onbeperkt worden ingevuld maar er worden maar 3 cijfers achter de komma getoond.

Issue T0073 – Labels in koppen herzien

De namen van de beide tabellen zijn als volgt aangepast:

- Langlopende schuld aan een kredietinstelling'
- Langlopende schuld overig.

Issue T0088 – Validatie einddatum lening

Er is een controle ingebouwd dat de datum die ingevuld is in het veld 'Einddatum looptijd lening' niet voor de datum einde verslagjaar mag liggen als het veld 'Langlopende schulden, eind van de periode' een bedrag bevat dat groter is dan nul.

Issue T0108 – Aansluiting naar kortlopend

Specificatie is zo aangepast dat er een stand van de totale schuld en het kortlopende deel ook per begin en per eind van de periode zijn opgenomen.

Een regel op het tabblad 'Langlopende schulden, specificatie' bevat de volgende velden:

• Nummer lening	Lening 1
• Stand langlopend deel, begin van de periode	€ 1.200.000 (A)
• Stand kortlopend deel, begin van de periode	€ 150.000 (B)
• Stand totale schuld, begin van de periode	€ 1.350.000 (C) = (A) + (B)
• Aangegane leningen in de verslagperiode	€ 0 (D)
• Aflossing in de verslagperiode	€ 150.000 (E)
• Stand totale schuld, einde van de periode	€ 1.200.000 (F) = (C) + (D) - (E)
• Stand kortlopend deel, eind van de periode	€ 150.000 (G)
• Stand langlopend deel, einde van de periode	€ 1.050.000 (H) = (F) - (G)
• Bedrag looptijd vanaf 1 tot en met 5 jaar	€ 600.000 (K)
• Bedrag looptijd meer dan 5 jaar	€ 450.000 (L)
• Rente	3%
• Rente vast/variabel	vast
• Einddatum looptijd lening	31-12-2020
• Renterisico afgedekt	ja

De met grijs gemarkeerde velden zijn rekenvelden en kunnen door de invuller niet overschreven worden.

Issue T0132 – Controle verdeling over looptijden

Bij het invullen van het veld 'Bedrag looptijd vanaf 1 jaar tot en met 5 jaar' en/of het veld 'Bedrag looptijd meer dan 5 jaar' wordt een controle uitgevoerd of de som van de ingevulde bedragen in deze twee velden overeenkomt met het bedrag zoals ingevuld in de het veld 'Stand aan het einde van de periode'. Indien de bedragen niet gelijk zijn wordt een foutmelding gegeven.

Bovenstaande validatie geldt voor alle ingevulde rijen in beide tabellen met uitzondering van de totaalrij.

Issue T0146 – Opnemen marktwaarde renteswap

Bij het CBS is er behoefte om inzicht te hebben in de financiële instrumenten die door het bevoegd gezag zijn gebruikt.

Hiertoe is bij elke regel achter het veld 'Renterisico afgedekt' een extra veld toe te voegen, namelijk 'Marktwaarde renteswap' dat verplicht moet worden gevuld als het veld 'Renterisico afgedekt' de waarde 'Ja' of 'Deels' bevat.

De definitie van het veld 'Marktwaarde renteswap' is: 'De waarde van een renteswap is de contante waarde van toekomstige kasstromen aan het einde van het verslagjaar'. Deze waarde kan positief of negatief worden door een wijzigende markttrente. Een dalende markttrente zal zorgen voor een dalende waarde van de renteswap, omdat de contante waarde van een lage rente lager zal zijn. Bij een stijgende rente werkt dit precies anders om.'

TABBLAD KORTLOPENDE SCHULDEN

Issue T0130 – Verschil betaalde en rentelasten

Een aantal accountants had bij de controle van de jaarrekening van instellingen aangegeven dat binnen de XBRL-rapportage verkeerd wordt omgegaan met betaalde en ontvangen rente binnen het kasstroomoverzicht.

Om dit op te lossen is onder de 'Kortlopende schulden' een aparte post 'Te betalen interest' opgenomen.

Issue T0149 – Uitsplitsen posten

Er is een kolom 'Schulden aan gemeenten en GR's' toegevoegd. GR's staat voor Gemeentelijke Regelingen.

Issue T0172 – Ministerie van Financiën toevoegen

Er is onder de post 'Schulden aan OCW/EZ' een post 'Schulden aan FIN' toegevoegd. Definitie is: 'Bestaande verplichtingen met een looptijd van maximaal 12 maanden aan het ministerie van Financiën'.

Issue T0173 – Apart kopje voor overlopende passiva

Het tabblad 'Kortlopende schulden' is als volgt aangepast:

- Onder de post 'Overige schulden (kortlopend)' is een nieuwe regel 'Kortlopende schulden exclusief overlopende passiva, sub totaal' opgenomen.
- Onder de nieuwe regel 'Kortlopende schulden exclusief overlopende passiva, sub totaal' is iets ingesprongen een kop 'Overlopende passiva, toelichting' gekomen.
- Onder de post 'Overige overlopende passiva' is een nieuwe regel 'Overlopende passiva' gekomen.

Issue T0174 – Aanpassen definitie voor crediteuren

Voor het CBS is het van belang dat de definitie van de post 'Crediteuren' voor alle onderwijsinstellingen helder is omdat waarschijnlijk de post 'Crediteuren' effect gaat hebben op de staatsschuld waarover het CBS moet rapporteren.

De definitie bij de post 'Crediteuren' is geworden:

Financiële aanspraken die voortvloeien uit rechtstreekse kredietverlening door aanbieders van goederen en diensten aan hun klanten, en uit vooruitbetalingen door klanten voor nog niet geleverde goederen en diensten.

TABBLAD OVERHEIDSBIJDRAGEN

Issue T0149 – Uitsplitsen posten

Er is een veld 'Overige rijksbijdragen' (Definitie: 'Totaal toegewezen (normatieve) rijksbijdrage van andere Ministeries dan de Ministeries van OCW of EZ in de verslagperiode') toegevoegd vlak voor het totaal bedrag 'Rijksbijdragen'.

Voor PO-VO is de kop 'Overige overheidsbijdrage en – subsidies, toelichting' aangepast in 'Overheidsbijdragen en –subsidies- overige overheden, toelichting'. Daaronder is een kop 'Overige overheidsbijdragen en –subsidies overige overheden, toelichting' opgenomen.

Voor MBO en HBO-WO is onder de post 'Totaal participatiebudget' een nieuwe kop 'Overheidsbijdragen en – subsidies van overige overheden, toelichting' toegevoegd met dezelfde lay-out als de kop 'Participatiebudget, toelichting'.

Vervolgens zijn voor alle sectoren onder de kop 'Overheidsbijdragen en –subsidies overige overheden, toelichting' de volgende posten opgenomen:

- Provinciale bijdragen en subsidies (Definitie: 'Bijdragen en subsidies afkomstig van provincies').
- Gemeentelijke en GR-bijdragen en -subsidies (Definitie: 'Bijdragen en subsidies afkomstig van gemeenten en gemeenschappelijke regelingen').
- Overige overheden, overig'(definitie kan zo blijven als hij nu is voor de post 'Overige overheidsbijdragen en –subsidies, overige).

De 3 hierboven genoemde posten worden getotaliseerd in de post 'Totaal overheidsbijdragen –subsidies overige overheden'.

Het totaal van de posten 'Totaal participatiebudget en 'Totaal overige overheidsbijdragen en –subsidies overige overheden' wordt automatisch berekend in de post 'Overheidsbijdragen en –subsidies overige overheden.

TABBLAD OVERIGE BATEN

Issue T0150 – Verkoop onderwijsmateriaal en catering onderscheiden

Onder het veld 'Studentenbijdragen' zijn de volgende posten opgenomen:

- Verkoop onderwijsmateriaal (Definitie: Opbrengsten door de verkoop van onderwijsmateriaal).
- Catering (Definitie: Opbrengsten uit het verzorgen van eten en drinken').

Issue T0157 – Voor verticalen mist post 'Ouderbijdrage' (alleen MBO)

Post 'Ouderbijdragen' is opgenomen in de jaarrapportage voor de sector MBO.

TABBLAD LASTEN

Issue T0175 – Vervangings- en Participatiefonds (alleen PO-VO)

Het CBS heeft verzocht om aparte posten op te nemen voor premies en declaraties van het Vervangingsfonds en Participatiefonds. De volgende wijzigingen zijn hiervoor doorgevoerd:

- Direct onder de post 'Sociale lasten' zijn de volgende twee posten toegevoegd:
  - 'Premies Participatiefonds' (Definitie: 'De premies die in het verslagjaar door de instelling betaald zijn aan het Participatiefonds.').
  - 'Premies Vervangingsfonds' (Definitie: 'De premies die in het verslagjaar door de instelling betaald zijn aan het Vervangingsfonds.').
- De post 'Uitkeringen die personeelslasten verminderen' moet gesplitst worden in:
  - 'Vergoedingen uit het Participatiefonds' (Definitie: 'Vergoedingen die de instelling in het verslagjaar heeft ontvangen uit het Participatiefonds.').
  - 'Vergoedingen uit het Vervangingsfonds' (Definitie: 'Vergoedingen die de instelling in het verslagjaar heeft ontvangen uit het Vervangingsfonds.').
  - 'Overige uitkeringen die personeelslasten verminderen'. In de definitie moet worden aangegeven dat dit exclusief vergoedingen uit het Participatie- en Vervangingsfonds zijn.

TABBLAD FINANCIËEL EN OVERIG

Issue T0104 – Resultaat deelnemingen

Over verslagjaar 2014 hadden een aantal onderwijsinstellingen problemen om hun kasstroomoverzicht sluitend te krijgen door de manier waarop zij met het resultaat van de deelnemingen omgingen.

Op het tabblad 'Financieel en overig' is een aparte post 'Ontvangen dividend' opgenomen die in het kasstroomoverzicht getoond wordt in een apart opgenomen post 'Ontvangen dividend' bij de operationele activiteiten.

TABBLAD SEGMENTATIE (ALLEEN PO-VO EN MBO)

Issue T0124 – Rijks bekostigde activiteiten

In de richtlijnen en de toelichting daarop gaat men alleen maar in op de segmentatie indien de onderwijsinstelling meerdere onderwijssectoren kent. Tegenwoordig zijn er echter rechtspersonen die activiteiten ontplooiën met verschillende rijks bekostigingsstromen.

Het tabblad 'Segmentatie' moet de volgende kolommen bevatten afhankelijk van de voor welke onderwijssector de rapportage is:

- Rapportage PO/VO:
  - Totaal (sluiten aan met de kolom 'Realisatie verslagjaar' op het tabblad 'Staat van baten en lasten')
  - PO
  - VO
  - SO (= Speciaal Onderwijs)
  - Overig (andere rijks bekostigde activiteiten niet zijnde Onderwijs bijvoorbeeld Jeugdzorg);
- Rapportage MBO:
  - Totaal (moet aansluiten met kolom 'Realisatie verslagjaar' op tabblad 'Staat van baten en lasten')
  - MBO
  - VO
  - SO (= Speciaal Onderwijs)
  - Overig (andere rijks bekostigde activiteiten niet zijnde Onderwijs bijvoorbeeld Jeugdzorg);

Onderop het tabblad 'Segmentatie' is een tekstveld opgenomen waarin een korte toelichting kan worden gegeven op de gegevens zoals die zijn ingevuld op het tabblad 'Segmentatie'. Dit is geen verplicht veld.

Tevens is een gesegmenteerde balans opgenomen boven de gegevens van de staat van baten en lasten.

TABBLAD VERBONDEN PARTIJEN

Issue T0089 – Validatie deelnamepercentage

Het veld 'Deelnamepercentage' mag daarom de volgende waarden bevatten:

- Leeg – Als het veld 'Juridische vorm' de waarde 'Stichting' of 'Vereniging' heeft;
- Een waarde van nul tot maximaal 100 – In alle andere gevallen.

Issue T0121 – Vullen vervolgvelden afdwingen

In geval een minderheidsdeelneming wordt aangehouden en waarover geen beslissende zeggenschap aanwezig is, moet de volgende velden zijn gevuld:

- Statutaire naam;

- Statutaire zetel;
- Juridische vorm;
- Code activiteiten (één of meer).

Voor meerderheidsdeelnemingen of verbonden stichtingen en verenigingen waarover beslissende zeggenschap aanwezig is, moeten de volgende velden zijn gevuld:

- Statutaire naam;
- Statutaire zetel;
- Juridische vorm;
- Code activiteiten (één of meer);
- Eigen vermogen aan het eind van de periode
- Resultaat;
- Omzet;
- Valt onder Burgerlijk Wetboek, artikel 403 (Hoofdelijk aansprakelijk voor schulden).

Het veld 'Omzet' is in de OCW Taxonomie opgenomen op het tabblad 'Verbonden partijen'. Definitie van het veld 'Omzet' is 'De omvang van totaal baten over het verslagjaar.'

Bij verbonden NV's en BV's (bij zowel een meerderheids- als een minderheidsdeelneming) moet het veld 'Deelnamepercentage' worden ingevuld.

Van alle rechtspersonen en vennootschappen waarvan de financiële gegevens zijn opgenomen in de geconsolideerde jaarrekening dient bepaalde informatie te worden vermeld (RJ640.209). Op grond hiervan is ook het veld 'Consolidatie' verplicht in geval er sprake is van een meerderheidsdeelneming.

Issue T0122 – Onderscheid meerderheids- en minderheidsdeelnemingen

Het tabblad 'Verbonden partijen' is als volgt aangepast:

- Bij de labels 'Meerderheidsdeelneming' en 'Minderheidsdeelneming' zijn de definities aangepast:
  - Een onderwijsinstelling heeft een meerderheidsdeelneming in een andere rechtspersoon als aan de volgende voorwaarden is voldaan:
    - Bezit van meer dan 50% van de aandelen van een NV of BV of
    - Heeft ingeval van een stichting of vereniging beslissende zeggenschap over de andere rechtspersoon.
  - Een onderwijsinstelling heeft een minderheidsdeelneming in een andere rechtspersoon als aan de volgende voorwaarden is voldaan:
    - Bezit 50% of minder van de aandelen van een NV of BV of
    - Heeft ingeval van een stichting of vereniging geen beslissende zeggenschap over de andere rechtspersoon.
- Bij het veld 'Deelnamepercentage' is de definitie 'Het percentage van de aandelen van een NV of BV dat de onderwijsinstelling bezit.' opgenomen.
- Op het tabblad 'Verbonden partijen' zijn aparte tabellen opgenomen voor meerderheids- en minderheidsdeelnemingen met ieder hun eigen opmaak (zie hiervoor issue T0121).

Issue T0183 – Opnemen partijen die een belang hebben in het bevoegd gezag

Op het tabblad 'Verbonden partijen' is naast de 2 tabellen meerderheids- en minderheidsdeelneming een derde tabel 'Belang in bevoegd gezag' toegevoegd. Definitie: 'Partijen die een direct belang hebben in het bevoegd gezag of een indirect belang in een meerderheidsdeelneming van het bevoegd gezag.'

Op het tabblad 'Verbonden partijen' komen nu de volgende drie tabellen voor:

- Meerderheidsdeelneming;
- Minderheidsdeelneming;

- Belang in bevoegd gezag.

De laatste tabel bevat dezelfde informatie en indeling als de tabel voor de minderheidsdeelneming (zie issue T0121).

TABBLAD VERANTWOORDING SUBSIDIES

Issue T0073 – Labels in koppen herzien

De koppen op het tabblad 'Verantwoording subsidies' zijn als volgt aangepast:

- G1A Subsidies zonder verrekeningsclausule beknopt gespecificeerd.
- G1B Subsidies zonder verrekeningsclausule uitgebreid gespecificeerd.
- G2A Subsidies met verrekeningsclausule aflopend per ultimo verslagjaar.
- G2B Subsidies met verrekeningsclausule doorlopend tot in volgend verslagjaar.

Issue T0103 – Lengte omschrijving veld

De lengte van het veld 'Omschrijving' is uitgebreid naar 100 posities.

Issue T0121 – Vullen vervolgvelden afdwingen

Als er een subsidie wordt opgevoerd in dit model dan zijn voor die subsidieregel de volgende velden verplicht:

- Omschrijving;
- Toewijzing kenmerk;
- Toewijzing datum;
- Bedrag van de toewijzing.

Issue T0128 – Model G1A aanpassen

De kolommen 'Bedrag van toewijzing' en 'Ontvangen t/m verslagjaar' in de tabel van de onder G1A verantwoorde subsidies zijn verwijderd.

Issue T0152 – Lerarenbeurs als 1 totaal

OCW heeft aangegeven dat de lerarenbeurzen, die vaak individueel kleinere bedragen zijn maar in totaal voor een kalenderjaar boven de € 25.000 uitkomen, als 1 regel in model G onder G1 mogen worden opgenomen.

Het veld 'Toewijzingsdatum' is een datum veld waar bij het invullen moet worden voldaan aan de waarde 'DD-MM-JJJJ'. Bij het samenvoegen van verschillende lerarenbeurzen met verschillende toewijzingsdatums moet hier toch een geldig datum worden ingevuld.

In de best practice bij G1B is opgenomen dat in het geval het om allemaal subsidies van minder dan € 25.000 van de Lerarenbeurs gaat, de datum van de eerste ontvangen beschikking als toewijzingsdatum moet worden gebruikt.

TABBLAD WNT TOPFUNCTIONARISSEN

Issue T0165 - WNT 2015

Nieuw tabblad met daarop de in te vullen gegevens voor topfunctionarissen volgens de Wet Normering Topinkomens 2015.

TABBLAD WNT NIET-TOPFUNCTIONARISSEN

Issue T0165 - WNT 2015

Nieuw tabblad met daarop de in te vullen gegevens voor niet-topfunctionarissen volgens de Wet Normering Topinkomens 2015.

TABBLAD FSR (ALLEEN HBO EN WO)

Issue T0101 – Totaalregel per sub tabel

Per ministerie zijn totalen toegevoegd voor de volgende kolommen:

- Stand begin verslagjaar;
- Mutaties gedurende verslagjaar;
- Stand einde verslagjaar;
- Voorschot.

Issue T0121 – Vullen vervolgvelden afdwingen

Als er een Rijkssubsidie is opgevoerd in dit model dan zijn voor die subsidieregels de volgende velden verplicht:

- Omschrijving;
- Subsidie ID;
- Project budget;
- Bedrag van de toewijzing;
- Begin looptijd;
- Einde looptijd;
- Status.

Issue T0167 – Uitbreiding werkingssfeer naar andere subsidieverstrekkers

De werkingssfeer van FSR is onlangs uitgebreid naar ook andere subsidieverstrekkers.

Aan het tabblad 'FSR' zijn de volgende blokken toegevoegd:

- Rijkssubsidie van andere rijksinstellingen;
- Subsidies niet-rijksinstelling.

TABBLAD FINANCIËLE KENGETALLEN

Issue T0080 – Toevoegen kengetallen op basis van 'A4-tje'

De volgende kengetallen zijn toegevoegd voor het huidige en het vorige verslagjaar onder een apart kopje 'Kengetallen overig, alleen realisatie':

1. Kapitalisatiefactor;
2. Weerstandsvermogen VO totale bn (alleen voor PO/VO en MBO);
3. Weerstandsvermogen (-/-MVA) (alleen voor PO/VO);
4. Algemene reserve / Totale baten;
5. Eigen vermogen / Totale baten;
6. Voorzieningen / Totale baten;
7. Rijksbijdragen / Totale baten;
8. Overige rijksbijdragen / Totale baten;
9. Investeringshuisvesting / Totale baten (alleen voor verslagjaar);
10. Investeringsapparatuur / Totale baten (alleen voor verslagjaar);
11. Netto werkkapitaal / Totale baten;
12. Beleggingen (t.o.v. EV);
13. Contractactiviteiten / Totale baten;
14. Contractactiviteiten / Rijksbijdrage.

Onder totale baten wordt verstaan het bedrag in het veld 'Totaal baten' in de Staat van baten en lasten plus het bedrag in het veld 'Rentebaten en soortgelijke opbrengsten' op het tabblad 'Financieel en overig'.

Issue T0123 – Toevoegen additionele kengetallen en plaatsten in meerjarig perspectief

De volgende kengetallen zijn toegevoegd voor de jaren T-1, T, T+1, T+2 en T+3 onder een apart kopje 'Kengetallen overig, met prognose':

1. Rentabiliteit ten opzichte van totaal baten uit gewone bedrijfsvoering plus financiële baten (PO-VO, MBO, HBO-WO);
2. Personeelslasten / rijksbijdragen (rapportage PO-VO);
3. Personeelslasten / totale baten (rapportage PO-VO);
4. Financiële buffer (rapportage PO-VO maar alleen T-1 en T);
5. Personeelslasten / totale lasten (rapportage MBO, HO);
6. Eigen vermogen / totale baten (rapportage PO-VO, MBO, HBO-WO);
7. Netto werkkapitaal / totale baten (rapportage PO-VO, MBO, HBO-WO);
8. Huisvestingslasten / totale lasten (rapportage PO-VO, MBO, HBO-WO).

Voor het begrip totale baten dient uitgegaan te worden van totaal baten uit de gewone bedrijfsvoering + totaal financiële baten. Voor totale lasten geldt dan totaal lasten uit de gewone bedrijfsvoering + totaal financiële lasten.

Het tabblad 'Financiële kengetallen' toont het perspectief voor de jaren T-1 tot en met T+3. Voor de hierboven genoemde kengetallen 1), 4) en 8) kunnen T+1, T+2 en T+3 niet berekend worden. De benodigde gegevens om de kengetallen voor T+1, T+2 en T+3 te berekenen zijn in de continuïteitsparagraaf voor verslagjaar 2015 niet beschikbaar. Voor kengetal 8) zijn gegevens ook voor T-1 niet beschikbaar.

De presentatie van de onderstaande kengetallen is aangepast van een % in een getal met 2 cijfers achter de komma (bijvoorbeeld 33% wordt dan 0,33):

- Solvabiliteit;
- Solvabiliteit inclusief voorzieningen;
- Liquiditeit (current ratio);
- Liquiditeit (quick ratio).

TABBLAD OVERIGE KENGETALLEN

T0145 – Opnemen van niet-financiële kengetallen

Er is een tabblad 'Overige kengetallen' toegevoegd direct na het tabblad 'Financiële kengetallen' en daarop zijn de volgende kengetallen opgenomen voor T-1, T, T+1, T+2 en T+3:

- Leerling / totaal personeel;
- Leerling / onderwijzend personeel.

TABBLAD CONTROLEGETALLEN

Issue T0142 – Toevoegen extra controlegetallen

De volgende aanpassingen zijn gedaan:

- Het veld 'Activa, totaal' boven het veld 'Investeringen in immateriële vaste activa' en de bedragen bij verslagjaar en vorig verslagjaar zijn verwijderd.
- Er is een extra kopje 'Aansluiting resultaat' op het tabblad 'Controlegetallen' opgenomen met daaronder de volgende kopjes en tekst:

'Totaal resultaat'

'Totaal resultaat' (van tabblad Staat van baten en lasten)
'Eigen vermogen, resultaat' (van tabblad Eigen vermogen)
'Verschil totaal resultaat'

'Aandeel in resultaat deelnemingen'

'Aandeel in winst (verlies) van ondernemingen waarin wordt deelgenomen (van tabblad Staat van baten en lasten)
'Financiële vaste activa, aandeel in resultaat deelnemingen' (van tabblad Financieel vaste activa)
'Verschil aandeel in resultaat deelnemingen'

'Resultaat aandeel van derden'

'Resultaat aandeel van derden' (van tabblad Staat van baten en lasten)
'Eigen vermogen, resultaat' (van tabblad Eigen vermogen)
'Verschil resultaat aandeel van derden'

Issue T0148 – Aansluiting afschrijvingen

De onderstaande aansluitingen zijn toegevoegd.

Aansluiting afschrijvingen

Afschrijving IVA (Toelichting IVA)

Afschrijving MVA (Toelichting MVA)

= Totaal afschrijvingen IVA + MVA (Toelichting)

Herwaardering IVA (Toelichting IVA)

Waardevermindering IVA (Toelichting IVA)

Herwaardering MVA (Toelichting MVA)

Waardevermindering MVA (Toelichting MVA)

= Totaal afschrijving/herwaardering/waardevermindering IVA + MVA

Totaal afschrijvingen (Staat van baten en lasten)

= Verschil

Afschrijving IVA (Toelichting IVA)

Afschrijving MVA (toelichting MVA)

Minus afschrijvingen op desinvesteringen IVA (Toelichting IVA)

Minus Afschrijvingen op desinvesteringen MVA (Toelichting MVA)

= Aanpassingen voor afschrijvingen (Kasstroomoverzicht)

Issue T0161 – Opnemen veld om toelichting te geven

Er is een veld 'Toelichting verschillen' waarin de aanleveraars een toelichtende tekst kunnen opnemen waarom bepaalde controlegetallen niet met elkaar aansluiten.

Issue T0166 – Aandeel van derden als aparte balanspost opnemen onder de passiva

Over verslagjaar 2014 hadden een aantal onderwijsinstellingen verschillen tussen het 'Eigen vermogen, mutatie gedurende de periode' en het 'Totaal resultaat' op het tabblad 'Controlegetallen' dat veroorzaakt wordt door het onterecht opnemen van het 'Aandeel van derden' als onderdeel van het 'Eigen vermogen'.

De volgende aanpassingen zijn gedaan:

- Veld 'Eigen vermogen, mutatie gedurende de periode' is geworden: 'Eigen vermogen groep, mutatie gedurende de periode'.
- Veld 'Verschil tussen verandering in eigen vermogen en totaal resultaat' is geworden: 'Verschil tussen verandering in eigen vermogen groep en totaal resultaat'. Definitie is aangepast in: 'Het verschil tussen de verandering eigen vermogen groep en het totaal resultaat moet bij sluitende balans gelijk zijn aan overige mutaties in eigen vermogen van de groep.'.
- Veld 'Eigen vermogen, overige mutaties' is geworden: 'Eigen vermogen groep, overige mutaties'.
- Het bedrag in het veld 'Eigen vermogen groep, mutatie gedurende de periode' is gelijk aan het bedrag in het veld 'Eigen vermogen, einde van de periode' uit de kolom 'Groepsvermogen' op het tabblad 'Eigen vermogen'.
- Het bedrag in het veld 'Eigen vermogen groep, overige mutaties' is gelijk aan het bedrag in het veld 'Overige mutaties verslagperiode' uit de kolom 'Groepsvermogen, overige mutaties' op het tabblad 'Eigen vermogen'.

Issue T0193 – Verwijderen controlegetallen m.b.t. investeringen

Alle controlegetallen met betrekking tot investeringen zijn verwijderd.

TABBLAD CP KENGETALLEN

Issue T0181 – Continuïteitsparagraaf

Dit tabblad is er bij gekomen en bevat de opzet conform de brief Continuïteitsparagraaf van OCW.

De volgende tabel is opgenomen:

KENGETAL	VERSLAGJAAR	JAAR T+1	JAAR T+2	JAAR T+3
Aantallen leerlingen / deelnemers / studenten				
Personele bezetting in FTE - Bestuur / Management - Personeel primair proces - Ondersteunend Personeel				

Om de aansluiting tussen de binnen de sectoren gehanteerde onderverdeling en de gewenste onderverdeling voor de continuïteitsparagraaf te kunnen maken is onderstaande tabel als toelichting opgenomen.

Onderverdeling volgens CP	Invulling sectoren PO-VO	Invulling sector MBO	Invulling sector HBO	Invulling sector WO
Bestuur / Management	Directie en management	Directie en management	Directie en management zoals opgenomen in ondersteunend personeel	Directie en management zoals opgenomen in ondersteunend personeel
Personeel primair proces	Onderwijzend personeel	Onderwijzend personeel	Onderwijzend personeel	Wetenschappelijk, onderzoekend en onderwijzend personeel
Ondersteunend Personeel	Onderwijs ondersteunend personeel	Direct en indirect onderwijs-ondersteunend personeel	Ondersteunend personeel (exclusief directie en management)	Ondersteunend personeel (exclusief directie en management)

TABBLAD CP BALANS

Issue T0181 – Continuïteitsparagraaf

Dit tabblad is er bij gekomen en bevat de opzet conform de brief Continuïteitsparagraaf van OCW.

De volgende tabel is opgenomen:

ACTIVA	VERSLAGJAAR	JAAR T+1	JAAR T+2	JAAR T+3
VASTE ACTIVA				
Immateriële VA				
Materiële VA				
Financiële VA				
TOTAAL VASTE ACTIVA				
VLOTTENDE ACTIVA				
Voorraden				
Vorderingen				
Effecten				
Liquide middelen				
TOTAAL VLOTTENDE ACTIVA				
TOTAAL ACTIVA				
PASSIVA				
EIGEN VERMOGEN				
Algemene reserve				
Bestemmingsreserves				
Overige reserves / fondsen				
VOORZIENINGEN				
LANGLOPENDE SCHULDEN				
KORTLOPENDE SCHULDEN				
TOTAAL PASSIVA				

De bedragen op het tabblad 'CP Balans' volgen dezelfde schalingsfactor (bijvoorbeeld x 1, x 1.000 of x 100.000 of x 1.000.000) als geldt voor de totale rapportage. Dit staat in de kop van de tabel bij 'Bedragen' aangegeven.

Onder de tabel is een veld 'Toelichting op de balans' opgenomen waarin het bestuur aangeeft welke belangrijke ontwikkelingen zij verwacht.

TABBLAD CP RAMING / STAAT VAN BATEN EN LASTEN

Issue T0181 – Continuïteitsparagraaf

Dit tabblad is er bij gekomen en bevat de opzet conform de brief Continuïteitsparagraaf van OCW.

De volgende tabel is opgenomen:

BATEN	VERSLAGJAAR	JAAR T+1	JAAR T+2	JAAR T+3
Gebaseerd op aantallen leerlingen / deelnemers / studenten	-	(1)	(2)	(3)
Rijksbijdrage				
Overige overheids-bijdragen en subsidies				
College- , cursus- en/of examengelden				
Baten werk in opdracht van derden				
Overige baten				
TOTAAL BATEN				
LASTEN				
Personeelslasten				
Afschrijvingen				
Huisvestingslasten				
Overige lasten				
TOTAAL LASTEN				
Saldo Baten en lasten Gewone bedrijfsvoering				
Financiële baten				
Financiële lasten				
Financiële bedrijfsvoering, overig				
Saldo financiële bedrijfsvoering totaal				
Saldo buitengewone baten en lasten				
TOTAAL RESULTAAT				

(*) Deze aantallen worden automatisch afhankelijk van de soort sector als volgt overgenomen van het tabblad 'CP Kengetallen' maar zijn wel muteerbaar:

Sector	Verslagjaar	Jaar T+1	Jaar T+2	Jaar T+3
PO-VO	Niets	(1)	(2)	(3)
MBO	Niets	Niets	(1)	(2)
HBO-WO	Niets	Niets	(1)	(2)

De bedragen op het tabblad 'CP Raming' volgen dezelfde schalingsfactor (bijvoorbeeld x 1, x 1.000 of x 100.000 of x 1.000.000) als geldt voor de totale rapportage. Dit staat in de kop van de tabel bij 'Bedragen' aangegeven.

Onder de tabel is een veld 'Toelichting op de raming staat van baten en lasten' opgenomen waarin het bestuur aangeeft welke belangrijke ontwikkelingen zij verwacht.

TABBLAD CP RAPPORTAGE

Issue T0181 – Continuïteitsparagraaf

Er is een nieuw tabblad 'CP Overige rapportages' toegevoegd met daarop tekstvelden voor de volgende 3 rapportages:

1. Rapportage aanwezigheid en werking van het interne risicobeheersings- en controlesysteem. (Definitie: Rapportage van het bestuur op welke wijze het interne risicobeheersingssysteem is ingericht en hoe dit in de praktijk functioneert. Daarbij wordt aangegeven welke resultaten hiermee zijn bereikt en welke aanpassingen eventueel worden doorgevoerd in de komende jaren.).
2. Beschrijving van de belangrijkste risico's en onzekerheden. (Definitie: Beschrijving van de risico's en onzekerheden waarvoor het bestuur zich in de komende jaren ziet geplaatst en op welke wijze zij passende maatregelen treft om aan deze risico's en onzekerheden het hoofd te bieden. Waar nodig en relevant wordt dit aangevuld met een nadere cijfermatige onderbouwing.).
3. Rapportage toezichthoudend orgaan (Definitie: het toezichthoudend orgaan geeft aan op welke wijze zij het bestuur ondersteunt en/of adviseert over beleidsvraagstukken en de financiële problematiek.).